

Asia C-238/96

Irlanti vastaan Euroopan yhteisöjen komissio

EMOTR — Tilien tarkastaminen ja hyväksyminen —
Varainhoitovuodet 1992 ja 1993 — Naudanliha

Julkisasiamies S. Alberin ratkaisuehdotus 24.3.1998	I - 5805
Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (viides jaosto) 1.10.1998	I - 5829

Tuomion tiivistelmä

- Toimielinten säädökset, päätökset ja muut toimet — Perustelvelvollisuuden laajuus — EMOTR:sta rahoitettuja menoja koskevien tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä tehty päätös
(EY:n perustamissopimuksen 190 artikla)*
- Maatalous — Yhteinen maatalouspolitiikka — Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta (EMOTR) maksettavaa rahoitusta koskevat periaatteet — Yhteisön sääntöjen mukaiset menot — Todistustaakan jakaminen komission ja kyseisen jäsenvaltion välillä
(Neuvoston asetuksen N:o 729/70 2 ja 3 artikla)*

3. *Maatalous — EMOTR — Tilien tarkastaminen ja hyväksyminen — Kieltäytyminen ottamasta vastattavaksi menoja, jotka ovat aiheutuneet yhteisön säännösten virheellisestä soveltamisesta — Rahastolle aiheutuneen tappion arviointi — Asianomaisen jäsenvaltion kiistäminen — Todistustaakka*
4. *Maatalous — Yhteinen markkinajärjestely — Naudanliha — Interventiojärjestelmät — Tarjouskilpailuun perustuvat ostot — Tarjousten tekijöiden väliset suhteet — Asetuksen N:o 859/89 9 artiklan tulkinta — Tarjousten riippumattomuuden periaatteen ulottuvuus (Neuvoston asetuksen N:o 805/68 6 artiklan 6 kohta; komission asetuksen N:o 859/89 9 artikla, 12 artiklan 2 kohta ja 15 artikla; komission asetuksen N:o 2456/93 11 artikla)*
5. *Maatalous — Yhteinen maatalouspolitiikka — Euroopan maatalouden ohjauksen ja tukirahastosta (EMOTR) maksettavaa rahoitusta koskevat periaatteet — Yhteisön sääntöjen mukaiset menot — Jäsenvaltioille kuuluva valvontavelvollisuus (EY:n perustamissopimuksen 5 artikla; neuvoston asetuksen N:o 729/70 8 artiklan 1 kohta)*

1. Perustamissopimuksen 190 artiklan mukaisen perusteluvollisuuden laajuus riippuu kyseessä olevan toimen luonteesta ja siitä asiayhteydestä, jossa toimi on tehty.

EMOTR:sta rahoitettuja menoja koskevien tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä tehtyä päätöstä, jolla osaa ilmoituksista menoista ei ole hyväksytty EMOTR:sta maksettavaksi, ei ole perusteltava yksityiskohtaisesti, jos asianomainen hallitus on osallistunut kiinteästi päätöksen valmisteluun ja näin ollen tuntee sen syyn, jonka vuoksi komissio ei ole katsonut kyseisten summien kuuluvan EMOTR:n vastattaviksi.

2. Asetuksen N:o 729/70 2 ja 3 artiklassa komissiolle annetaan oikeus hyväksyä

EMOTR:sta maksettavaksi ainoastaan sellaiset menot, jotka on maksettu eri maataloustuotteita koskevien säännösten mukaisesti, sekä jätetään jäsenvaltioiden vastattaviksi kaikki muut menot, muiden muassa ne summat, jotka kansalliset viranomaiset ovat virheellisesti katsoneet olevansa oikeutettuja suorittamaan yhteisten markkinajärjestelyjen yhteydessä.

Vaikka komissiolle siten kuuluukin sen osoittaminen, että yhteisön säännöksiä on rikottu, jäsenvaltion asiana on tarvittaessa osoittaa komission tehneen virheen sen arvioidessa tämän rikkomisen rahoituskellisia seuraamuksia. Komissio ei sitä paitsi ole velvollinen osoittamaan vahingon aiheutumista, vaan riittävää on, että se esittää vakavasti otettavaa tähän viittaavaa selvitystä.

Kun komissio on osoittanut jäsenvaltion rikkoneen useampia yhteisön maatalousalan säännöksiä sekä yhteisön talousarviolle todennäköisesti aiheutuneen vahinkoa, sille ei ole asetettava tätä laajempia vaatimuksia, koska sillä ei ole mahdollisuutta ryhtyä järjestelmällisiin valvontatoimiin ja koska tietyillä markkinoilla vallitsevan tilanteen arviointi riippuu jäsenvaltioiden kokoamista tiedoista.

3. Silloin, kun EMOTR:n tilien tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä ja rahastolle aiheutuneen tappion määrää arvioitaessa osoittautuu mahdottomaksi varmuudella määrittää sen vaikutuksen suuruutta, joka tietyllä yhteisön oikeuden vastaisella kansallisella toimenpiteellä on ollut EMOTR:n menojen kasvuun, komissiolla ei ole muuta vaihtoehtoa kuin kieltäytyä rahoittamasta kyseisiä menoja kokonaisuudessaan. Jos komissio tämän sijasta on yrittänyt määrittää lainvastaisen toimenpiteen taloudellista vaikutusta vertaamalla kyseisillä markkinoilla toteutunutta tilannetta laskelmissaan siihen, joka olisi ollut tuloksena, jollei säännöksiä olisi rikottu, jäsenvaltion asiana on osoittaa tällaisten laskelmien virheellisyys.

4. Asetuksen N:o 859/89 9 artiklan 1 kohdassa säädetään naudanliha-alan interventio-toimien ja erityisesti tarjouskilpailuun perustuvan ostojärjestelmän osalta, että tarjouksen tekijän on sitouduttava siihen, että kaikkia sovellettavia sääntöjä noudatetaan, ja artiklan 2 kohdan mukaan kukin asianomainen saa esittää ainoastaan yhden tarjouksen laatuluokkaa ja tarjouskilpailua

kohti. Koska oikeusvarmuuden vaatimus, jonka mukaan asianomaisten on pystyttävä saamaan tarjouksesta tarkasti selville niille siitä aiheutuvien velvollisuuksien laajuus, edellä mainitun säännöksen sanamuoto ei ole käytettävissä tukena tulkinnalle, jonka mukaan ilmausten "asianomainen" ja "tarjouksen tekijä" erilaisen merkityssisällön johdosta näistä jälkimmäiset saivat esittää ainoastaan yhden tarjouksen jossakin tarjouskilpailussa silloin, kun ne kuuluvat samaan yritysryhmään. Tällainen tulkinta merkitsisi asetuksen N:o 2456/93 11 artiklan, jolla yhteisön lainsäädäntöön sisällytetään säännökset tarjouksen tekijöiden välisistä suhteista, taannehtivaa soveltamista.

Vaikka tarjousten riippumattomuuden periaate, joka on olennainen vaatimus kaikkien tarjouskilpailumenettelyjen säännönmukaisuuden ja tehokkuuden kannalta ja joka ilmenee asetuksen N:o 859/89 9 artiklan 6 kohdasta (tarjouksien luottamuksellisuus), 12 artiklan 2 kohdasta (kielto siirtää tarjouskilpailuun perustuneita oikeuksia ja velvollisuuksia), 9 artiklan 4 kohdan c alakohdasta (kunkin tarjouksen tekijän velvollisuus antaa vakuus) ja 15 artiklasta (kunkin tarjouksen tekijän velvollisuus vastaanottaa maksu henkilökohtaisesti) sekä asetuksen N:o 805/68 6 artiklan 6 kohdasta (kaikkien asiasta kiinnostuneiden yhtäläinen osallistumismahdollisuus), ei estäkään useiden samaan yritysryhmään kuuluvien yhtiöiden samanaikaista osallistumista johonkin tarjouskilpailuun, sen kanssa ristiriidassa sitä vastoin on, että

nämä samat yhtiöt sopivat keskenään kunkin niistä esittämän tarjouksen ehdoista ja muusta sisällöstä, koska menettely on vaarassa vääristyä tämän seurauksena.

5. Asetuksen N:o 729/70 8 artiklan 1 kohdassa, joka on maatalouden alalla ilmaus jäsenvaltioille EY:n perustamissopimuksen 5 artiklassa asetetuista velvoitteista, määrittää periaatteet, joiden mukaisesti

yhteisön ja jäsenvaltioiden on järjestettävä EMOTR:sta rahoitettavia maatalouden interventiotoimia koskevien yhteisön päätösten täytäntöönpano ja näihin interventiotoimiin liittyvien petosten sekä sääntöjenvastaisuuksien torjunta. Siinä asetetaan jäsenvaltioille yleinen velvollisuus ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että rahastosta rahoitettavat toimet todella on sääntöjen mukaisesti toteutettu, vaikka yhteisön tietyssä yksittäisessä säädöksessä ei nimenomaisesti edellytetä sikään minkään tietyn valvontamenetelmän käyttöön ottamista, etenkin kun olosuhteet ovat omiaan herättämään vakavia epäilyksiä kyseisessä yhteisön säädöksessä asetetun kiellon kiertämisestä.